

Kopie

Afgeleverd aan: VLAAMSE OVERHEID

Uitsluitend voor bestuurlijke inlichting - behoeften van
inwendige aard

Arrestnummer C 1 89 / 2021
Repertoriumnummer 2021 / 179
Datum van uitspraak 15 januari 2021
Notitienummer griffie 2019/NT/902 - -
Notitienummer parket-generaal 2019/PGG/1982 2019/VJ11/902

Hypotheциare inschrijving
Vergunningsregister

PRO JUSTITIA

Beroep in cassatie
door
dd. o.

del. 21-2-2021

Bij arrest van het Hof van Cassatie
del. 15 juni 2021 (nr
werden de cassatie beroepen
verussopen

02.07.2021

griffier

Hof van beroep Gent

Arrest

tiende kamer
correctionele zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00001921674-0001-0021-01-01-1

Not.nr. DE.66.L9.001277/17

In de zaak van het OPENBAAR MINISTERIE

tegen

1. nr. 88 (RRN ,

geboren te op
vastgoedmakelaar,
wonende te
- beklaagde -

2. nr. 89 (ON

met maatschappelijke zetel te
- beklaagde -

verdacht van:

“Als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het (S)trafwetboek;

A.

De eerste en de tweede,

Om het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden,

Hetzij zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning, hetzij in strijd met de vergunning, hetzij na verval, vernietiging of het verstrijken van de termijn van de vergunning, hetzij in geval van schorsing van de vergunning,

*op de percelen gelegen ten kadastraal gekend als
eigendom van*

*ondernemingsnummer, maatschappelijke zetel te
bij akte van waarbij en
voor de geheelheid volle eigenaar is geworden, verleden voor notaris
te*

PAGE 01-00001921674-0002-0021-01-01-4

bouwwerken te hebben verricht zoals bepaald bij artikel 4.2.1.1° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

c) het afbreken, herbouwen, verbouwen en uitbreiden van een constructie

meer bepaald het bestaande houten bijgebouw te hebben afgebroken, en vervangen door een nieuwe constructie, die werd ingeplant op de fundamenteën van het bestaande kippenhok/stal

Te **in de periode van 01.06.2015 tot 03.09.2015 (zie stukken 3, 20, 42, 66-68)**

met de omstandigheid dat het misdrijf gepleegd werd door instrumenterende ambtenaren, vastgoedmakelaars en andere personen die in de uitoefening van hun beroep of activiteit onroerende goederen kopen, verkavelen, te koop of te huur zetten, verkopen of verhuren, bouwen of vaste of verplaatsbare inrichtingen, ontwerpen en/of opstellen of personen die bij die verrichtingen als tussenpersoon optreden bij de uitoefening van hun beroep, namelijk de eerste als zaakvoerder van de tweede, die op haar beurt als doel heeft de bemiddeling bij de aankoop, verkoop en verhuur van onroerend goed (zie doel vennootschap)

Deze feiten zijn strafbaar gesteld door artikel 6.1.1., al. 1.1° en al. 2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening”.

* * * *

1.1 De rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde, kamer D13M, besliste bij vonnis van 17 juni 2019 op tegenspraak als volgt:

“OP STRAFGEBIED

1.

De rechtbank:

- *verklaart eerste beklagde **SCHULDIG** aan de feiten van de tenlastelegging A;*
- *TOEPASSING makend van artikel 65, lid 1 van het Strafwetboek;*
- *veroordeelt eerste beklagde voor deze feiten tot een **GELDBOETE** van **TWEEDUIZEND EURO**, verhoogd met 50 opdecimen (x 6) of **12.000,00 euro**;*

┌ PAGE 01-00001921674-0003-0021-01-01-4 ┐

- zegt dat bij niet betaling binnen de door de wet bepaalde termijn de lastens eerste beklaagde uitgesproken geldboete kan worden vervangen door een gevangenisstraf van 3 maanden;
- verleent eerste beklaagde **GEWOON UITSTEL** van de tenuitvoerlegging van een gedeelte van duizendzevenhonderdvijftig euro, verhoogd met 50 opdecimen (x 6) of 10.500,00 euro van de opgelegde geldboete voor een periode van drie jaar;
- wijst eerste beklaagde er op dat het uitstel van rechtswege herroepen wordt ingeval gedurende de proeftijd een nieuw misdrijf is gepleegd dat veroordeling tot een criminele straf of hoofdgevangenisstraf van meer dan zes maanden zonder uitstel ten gevolge heeft gehad.

Bijdrage - vergoeding

De rechtbank:

- spreekt in hoofde van eerste beklaagde de verplichting uit om EENMAAL een bedrag van 25,00 euro, met 70 opdecimen verhoogd, **200,00 euro** bedragende, te betalen bij wijze van bijdrage tot financiering van het Fonds tot financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden;
- veroordeelt eerste beklaagde, krachtens artikel 4 §3 van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, tot het betalen van een bijdrage aan het Fonds van **20,00 euro;**
- legt eerste beklaagde bovendien een vergoeding op voor de kostprijs van de strafprocedure van **53,58 euro** overeenkomstig artikel 91, 2de lid en 148 van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken.

2.

De rechtbank:

- verklaart tweede beklaagde **SCHULDIG** aan de feiten van de tenlastelegging A;
- TOEPASSING makend van artikel 65, lid 1 van het Strafwetboek;
- veroordeelt tweede beklaagde voor deze feiten tot een **GELDBOETE** van **TWEEUIZEND EURO**, verhoogd met 50 opdecimen (x 6) of **12.000,00 euro;**

┌ PAGE 01-00001921674-0004-0021-01-01-4 ─┐

- verleent tweede beklagde **GEWOON UITSTEL** van de tenuitvoerlegging van een gedeelte van duizendzevenhonderdvijftig euro, verhoogd met 50 opdecimen (x 6) of 10.500,00 euro van de opgelegde geldboete voor een periode van drie jaar;
- Wijst tweede beklagde er op dat het uitstel van rechtswege herroepen wordt ingeval gedurende de proeftijd een nieuw misdrijf is gepleegd dat veroordeling tot een geldboete van meer dan 12.000 euro zonder uitstel ten gevolge heeft gehad.

Bijdrage - vergoeding

De rechtbank:

- spreekt in hoofde van tweede beklagde de verplichting uit om EENMAAL een bedrag van 25,00 euro, met 70 opdecimen verhoogd, **200,00 euro** bedragende, te betalen bij wijze van bijdrage tot financiering van het Fonds tot financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden;
- veroordeelt tweede beklagde, krachtens artikel 4 §3 van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, tot het betalen van een bijdrage aan het Fonds van **20,00 euro;**
- legt tweede beklagde bovendien een vergoeding op voor de kostprijs van de strafprocedure van **53,58 euro** overeenkomstig artikel 91, 2de lid en 148 van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken.

Kosten

De rechtbank veroordeelt **eerste en tweede beklagde hoofdelijk** tot de gerechtskosten, tot op heden begroot op de som van **310,00 euro**.

OP BURGERLIJK GEBIED

✓ **Herstelvordering**

BEVEELT t.a.v. **eerste en tweede beklagde hoofdelijk het herstel in de oorspronkelijke toestand van het perceel te** kadastraal gekend als

door: het verwijderen van alle wederrechtelijke constructies van het terrein, het gestapelde materiaal e.d.. Het terrein moet terug naar zijn oorspronkelijke staat hersteld worden, namelijk dat van natuurgebied. Het herstel dient te gebeuren inclusief eventuele vloerplaat en fundamenteën, het opvullen van de bouwput met zuivere teelaarde en de verwijdering van de afbraakmaterialen van het terrein

binnen een termijn van 12 maanden na het in kracht van gewijsde treden van dit vonnis onder verbeurte van een dwangsom van 125 euro per dag vertraging t.a.v. elk van de beklaagden;

ZEGT dat beklaagden overeenkomstig artikel 6.3.6. van de VCRO indien de herstelmaatregel vrijwillig wordt uitgevoerd, onmiddellijk de stedenbouwkundige inspecteur of burgemeester die de titel heeft laten betekenen met bevel tot uitvoeren, onmiddellijk met een beveiligde zending ervan op de hoogte dienen brengen;

MACHTIGT voor het geval dat de bouw- of aanpassingswerken niet binnen de gestelde termijn worden uitgevoerd, de stedenbouwkundig inspecteur en de burgemeester van de gemeente om ambtshalve in de uitvoering ervan te kunnen voorzien in de plaats en op kosten van de veroordeelde;

ZEGT voor recht dat de voormelde termijn van 12 maanden enkel aan de hoofveroordeling wordt gekoppeld en geen dwangsomtermijn is in de zin van artikel 1385bis Ger.Wb.”

1.2 Tegen dit vonnis werd hoger beroep ingesteld op:

- 12 juli 2019 door de beklaagde tegen “alle beschikkingen van het vonnis”;
- 12 juli 2019 door de beklaagde tegen “alle beschikkingen van het vonnis”;
- 15 juli 2019 door de beklaagde tegen “alle beschikkingen van het vonnis”;
- 15 juli 2019 door het openbaar ministerie tegen “alle beschikkingen op strafgebied”.

1.3 Er werd een verzoekschrift in de zin van artikel 204 Wetboek van Strafvordering ingediend op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde, op:

- 12 juli 2019 door de raadsman van de beklaagde ;
- 12 juli 2019 door de raadsman van de beklaagde ;
- 15 juli 2019 door de raadsman van de beklaagde ;
- 15 juli 2019 door het openbaar ministerie.

1.4 De zaak werd, gelet op de in acht genomen dwingende richtlijnen van het College van de hoven en rechtbanken en de uitzonderlijke omstandigheden en noodtoestand door het COVID-19 virus, op de rechtszitting van 20 maart 2020 onbepaald uitgesteld waarna er opnieuw gedagvaard werd voor de rechtszitting van 19 juni 2020.

Op de rechtszitting van 19 juni 2020 (inleidingszitting) van dit hof, zelfde kamer, werden op verzoek van de raadsman van de beklaagde en na de partijen te hebben gehoord, bij toepassing van de artikelen 152, § 1 en 209*bis*, laatste lid, Wetboek van Strafvordering, conclusietermijnen vastgelegd en werd de rechtsdag bepaald op de rechtszitting van 27 november 2020.

De conclusietermijnen zijn nageleefd.

1.5 Het hof hoorde op de openbare rechtszitting van 27 november 2020 in het Nederlands:

- de beklaagde in zijn middelen van verdediging, vertegenwoordigd door meester voor meester en voor meester allen advocaat met kantoor te

- de beklaagde in haar middelen van verdediging, vertegenwoordigd door meester advocaat met kantoor te in haar hoedanigheid van lasthebber *ad hoc*,

- het openbaar ministerie in zijn vordering bij monde van advocaat-generaal.

2.1 De onderscheiden verklaringen van hoger beroep tegen het vonnis van 17 juni 2020 gedaan op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, werden tijdig en regelmatig naar de vorm gedaan.

De verzoekschriften of grievenformulieren die de grieven bevatten die tegen het vonnis worden ingebracht, werden eveneens tijdig ingediend.

2.2 In het voor de beklaagde ingediende “grievensformulier hoger beroep”, opgesteld volgens het door de Koning vastgestelde model, wordt bepaald welke grieven tegen het voormeld vonnis worden ingebracht, namelijk met betrekking tot de beslissingen over de schuld, de straf en de herstellvordering.

In het door de advocaat van de beklaagde ingediende “grievensformulier hoger beroep”, opgesteld volgens het door de Koning vastgestelde model, wordt bepaald welke grieven tegen het voormeld vonnis worden ingebracht, namelijk met betrekking tot de beslissingen over de schuld, de straf en het herstel.

In het door het openbaar ministerie ingediende “grievensformulier hoger beroep” wordt bepaald welke grieven tegen het voormeld vonnis worden ingebracht, namelijk ten aanzien van de beide beklaagden op strafgebied met betrekking tot de beslissing over de straf. Ook werd ‘volgberoep’ als grief aangeduid, wat meebrengt dat het openbaar ministerie zich binnen de perken van de hoger beroepen van de beklaagden diens grieven eigen maakt.

De hiervoor vermelde grieven van de partijen zijn nauwkeurig bepaald.

2.3 De hoger beroepen van respectief de beklaagden en en van het openbaar ministerie zijn ontvankelijk (art. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering).

Het hof beslist in dit arrest binnen de perken van de hoger beroepen en vervolgens van de grieven zoals bedoeld in artikel 210 Wetboek van Strafvordering. In dit verband stelt het hof vast dat er geen redenen zijn om ambtshalve een grief in de zin van de voormelde bepaling op te werpen.

3. Het overzicht van de feiten in het beroepen vonnis luidt als volgt:

“3.1. De feiten

Op 03/09/2015 werd al een plaatsbezoek uitgevoerd door administratief medewerker ruimtelijke ordening en milieudeskundige om de nodige vaststellingen te doen op een terrein gelegen te kadastraal gekend als

Het goed is eigendom van tweede beklagde. Eerste beklagde is de bouwheer. De eerste 50 meter van het perceel zijn gelegen in woonpark, daarna is het natuurgebied. Het bijgebouw is gelegen in natuurgebied.

Er werd toen door de bouwheer meegedeeld dat het bijgebouw afgebroken ging worden en verplaatst naar een andere locatie tegen het begin van 2016, dit werd afgesproken met de stedenbouwkundige ambtenaar op 25/08/2015. Er werd nog eens uitstel gegeven tot eind 2016. Het bijgebouw werd echter nog altijd niet afgebroken.

Op 29 maart 2017 is de situatie ter plaatse niet gewijzigd.

Beklaagde verklaart in verhoor het volgende.

- *Hij is bestuurder van tweede beklagde.*
- *Het bijgebouw staat er volgens hem al van voor het gewestplan van 1978. Het was in dermate slechte staat dat ze het gewoon gerenoveerd en verfraaid hebben.*

verklaart dat hun bedrijf de bestaande constructie heeft gerenoveerd, een deel heeft bijgebouwd en het dak heeft vernieuwd. De werken hebben in totaal +/- 50.000 euro gekost.

Een herstellvordering werd opgemaakt. Het bestuur vordert het volgende herstel:

┌ PAGE 01-00001921674-0008-0021-01-01-4 ─┐

- *Het herstel in de oorspronkelijke staat. Dit houdt in: Het verwijderen van alle wederrechtelijke constructies van het terrein, het gestapelde materiaal e.d.. Het terrein moet terug naar zijn oorspronkelijke staat hersteld worden, namelijk dat van natuurgebied. Het herstel dient te gebeuren inclusief eventuele vloerplaat en fundamenteën, het opvullen van de bouwput met zuivere teelaarde en de verwijdering van de afbraakmaterialen van het terrein.*
- *Binnen een termijn van 12 maanden.*
- *Onder verbeurte van een dwangsom van 200 euro per dag vertraging bij niet-uitvoering binnen de gestelde termijn.*
- *Met uitsluiting van een termijn in de zin van artikel 1385bis Gerechtelijk Wetboek.*

De herstellvordering kreeg het positief advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid op 19 januari 2018.”

4. Artikel 4.2.1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt de vergunningsplicht en luidt als volgt: *“Niemand mag zonder voorafgaande omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen:*

1°de hiernavolgende bouwwerken verrichten, met uitzondering van onderhoudswerken:

a)het optrekken of plaatsen van een constructie,

b)het functioneel samenbrengen van materialen waardoor een constructie ontstaat,

c)het afbreken, herbouwen, verbouwen en uitbreiden van een constructie”.

Op het moment van de te last gelegde feiten en tot 23 februari 2017 was er sprake van een stedenbouwkundige vergunning in plaats van een omgevingsvergunning (gewijzigd bij art. 296 Decr. Vl. 25 april 2014, BS 23 oktober 2014, met inwerkingtreding op 23 februari 2017). Deze wijziging van louter de naam van de vergunning verandert niets aan de vergunningsplicht noch de strafbaarheid bij inbreuk op deze verplichting.

Inbreuk op de vergunningsplicht was op het ogenblik van de feiten strafbaar gesteld door artikel 6.1.1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Sinds 1 maart 2018 is deze inbreuk strafbaar gesteld door artikel 6.2.1, 1°, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

De straffen waren dezelfde zowel in de periode van de te last gelegde feiten als op de datum van dit arrest, namelijk een geldboete van 26 euro tot 400.000 euro en/of een gevangenisstraf van acht dagen tot vijf jaar.

Als de verzwarende omstandigheid voor de professioneel van artikel 6.2.1, laatste lid, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (en tot 1 maart 2018: artikel 6.1.1, laatste lid) voorhanden is, dan geldt een minimumgeldboete van 2.000 euro en/of een minimumgevangenisstraf van vijftien dagen). Deze verzwarende omstandigheid is van toepassing voor instrumenterende ambtenaren, vastgoedmakelaars en andere personen die in de uitoefening van hun beroep of activiteit onroerende goederen kopen, verkavelen, te koop of te huur zetten, verkopen of verhuren, bouwen of vaste of verplaatsbare inrichtingen ontwerpen en/of opstellen of personen die bij die verrichtingen als tussenpersonen optreden.

Anders dan de beklaagden aanvoeren, werd in de dagvaarding terecht verwezen naar de oude strafbaarstelling. Bij een gewijzigde strafwet blijven te last gelegde feiten strafbaar gesteld op grond van de oude strafwet, met dien verstande dat de strafrechter de wetsbepaling moet nagaan en aanduiden die deze feiten op de dag van zijn beslissing strafbaar stelt en met inachtneming van artikel 2, tweede lid, Strafwetboek dat bepaalt dat indien de straf, ten tijde van het vonnis bepaald, verschilt van die welke ten tijde van het misdrijf was bepaald, de minst zware straf wordt toegepast.

5. De beklaagde is een rechtspersoon die een vastgoedmakelaarskantoor uitbaat en is dus expliciet een persoon voor wie de hiervoor vermelde verzwarende omstandigheid van toepassing is.

Dit is ook het geval voor de beklaagde die bestuurder is van de rechtspersoon en vastgoedmakelaar is.

6. De enige telastlegging slaat op het verrichten van bouwwerken zonder voorafgaande vergunning, namelijk het afbreken van een bestaand bijgebouw en het vervangen door een nieuwe constructie die werd ingeplant op de fundamenteën van het/de bestaande kippenhok/stal. Dit is een inbreuk op artikel 4.2.1°, c), Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

De eerste rechter overwoog voor de schuldbeslissing het volgende:

“Uit het dossier en uit de aan het dossier gevoegde foto’s blijkt duidelijk dat een houten gebouw werd opgericht in natuurgebied. Het betreft hier niet loutere onderhoudswerken: uit de foto’s blijkt o.a. dat het volledige dak, inclusief de houten balken, werd vernieuwd. Uit het verhoor van de aannemer blijkt dat de bestaande constructie deels werd afgebroken, een betonnen vloerplaat werd gegoten en dat een deel werd bijgebouwd.

Onderhoudswerken zijn werken, andere dan stabiliteitswerken, die het gebruik van een constructie voor de toekomst ongewijzigd veilig stellen door het bijwerken, herstellen of vervangen van geërodeerde of versleten materialen of onderdelen.

In dit geval betreft het geen zuivere onderhoudswerken. In dit geval zijn zeker stabiliteitswerken uitgevoerd: uit de verhoren van de verschillende actoren blijkt immers dat het volledig dak werd vernieuwd. Uit de aan het dossier gevoegde foto’s blijkt dan weer dat het eerste gebouw volledig werd gesloopt en een nieuw gebouw werd opgetrokken op een nieuw gegoten vloerplaat. Nergens zijn er nog overblijfselen van een oudere stalling zichtbaar. Bijgevolg is de huidige stalling niet het gevolg van het uitvoeren van zuivere onderhoudswerken, waardoor de materialiteit van de feiten vaststaat.

Deze feiten kunnen worden toegerekend aan tweede beklaagde als eigenaar van de grond en opdrachtgever van de werken. Op het moment van de feiten had eerste beklaagde geen bestuursmandaat binnen tweede beklaagde. In zijn e-mailcorrespondentie met de politie en de gemeentelijk stedenbouwkundige ambtenaar blijkt echter wel dat hij optrad namens de tweede beklaagde, ook voor zijn benoeming tot bestuurder. Uit het bovenstaande blijkt dat

eerste beklagde te beschouwen is als mededader: hij heeft de opdracht tot het optrekken van de constructie gegeven waardoor de feiten ook aan hem materieel kunnen worden toegerekend.

Indien het schuldbestanddeel van een misdrijf bestaat in opzet, dit is het wetens en willens aannemen van een strafbare gedraging, mag de rechter het bestaan van dit opzet afleiden uit het door de dader gepleegde materiële feit en de vaststelling dat dit feit hem kan worden toegerekend, met dien verstande dat de dader vrijuit gaat wanneer hij rechtvaardiging, schuldonthefing en niet-toerekeningsvatbaarheid enigszins aannemelijk maakt (Cass. (2e k.) AR P.14.1273.N, 3 mei 2016 en Cass. 10 oktober 2017 (P.16.0639.N)). Eerste beklagde maakt geen grond van rechtvaardiging, schuldonthefing of niet-toerekeningsvatbaarheid enigszins aannemelijk. Eerste beklagde ging immers niet over tot loutere onderhoudswerken maar gaf de opdracht om in natuurgebied een volledige stalling te slopen en een nieuwe constructie op te bouwen op een nieuw gegoten vloerplaat.

Ook de verzwarende omstandigheid dat de misdrijven gepleegd werden door instrumenterende ambtenaren, vastgoedmakelaars en andere personen die in de uitoefening van hun beroep of activiteit onroerende goederen kopen, verkavelen, te koop of te huur zetten, verkopen of verhuren, bouwen of vaste of verplaatsbare inrichtingen ontwerpen en/of opstellen of personen die bij die verrichtingen als tussenpersonen optreden, bij de uitoefening van hun beroep, is bewezen zoals blijkt uit de statuten van de vervolgte rechtspersoon en de respectievelijke functies van beide beklagden.”

Het hof treedt deze overwegingen bij en maakt deze tot de zijne. De enige telastlegging is voor het hof bewezen gebleven voor de beide beklagden.

Het hof voegt daar de volgende overwegingen aan toe:

- De vernieuwing van de constructie betrof geenszins louter onderhoudswerken. De aannemer, naar wiens verklaring de beklagden verwijzen, verklaarde duidelijk dat de voorheen bestaande constructie niet in al te goede staat is en dat de bestaande constructie door zijn firma werd gerenoveerd, dat er een deel werd bijgebouwd en dat het dak werd gerenoveerd. Aannemer verklaarde op 27 oktober 2017 (stuk 42): “Eigenlijk ging het om een verbouwing en een renovatie”. De foto’s van de toestand op het ogenblik van de telastlegging bevestigen dit en tonen een constructie die duidelijk vernieuwd is en in heel goede staat verkeert. Dat een gewezen politiecommissaris in een schriftelijke verklaring aan de beklagden bevestigde dat reeds van in de “vroegere jaren ‘70” op die plaats een omvangrijke houten stalconstructie met een puntdak stond, doet geen afbreuk aan de vaststelling dat die vroegere constructie volledig gerenoveerd of vernieuwd werd, in de zin van artikel 4.2.1, 1°, c), Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Deze vernieuwing of renovatie betrof duidelijk niet de loutere wegneming van een deel van de houten constructie die door een storm onherstelbaar beschadigd werd. De foto’s van de constructie spreken de ongeloofwaardige bewering van de beklagden dat de basis van de constructie integraal behouden werd flagrant tegen. Dit is onder meer goed te zien op stuk 5, op welke foto de basis van de constructie duidelijk te zien is, met een nieuwe betonplaat, met daarop volledig

nieuwe hedendaagse bouwmaterialen en volstrekt nieuwe houtplanken gevelbedekking. Ook de overige foto's tonen een modern, volledig ingericht gebouw, zodat het duidelijk een volledige renovatie betreft.

- Dat de beklaagde geen eigenaar is, belet niet dat hij aan het misdrijf heeft deelgenomen in de zin van artikel 66 Strafwetboek. Uit de eigen verklaring van deze beklaagde (stuk 35) volgt dat deze werken in zijn opdracht werden uitgevoerd. Hij verklaarde: *“Het was in dermate slechte staat dat wij het gewoon gerenoveerd en verfraaid hebben (...)”*. Uit niets volgt dat de beklaagde dit louter op bevel van zijn werkgever zou hebben gedaan.

- Het te last gelegde misdrijf vereist enkel (algemeen) opzet als moreel element. De beklaagden pleegden de feiten wetens en willens, dit is bewust en met kennis van zaken en zonder dat rechtvaardiging, schuldontheking en niet-toerekeningsvatbaarheid enigszins aannemelijk wordt gemaakt.

Geenszins vormt de bewering dat de werken werden uitgevoerd om de constructie niet verloren laten te gaan, een vorm van noodtoestand, zoals de beklaagde aanvoert. Het bestaan van deze noodtoestand wordt nergens aannemelijk gemaakt.

De beklaagde die mede handelde voor de rechtspersoon, wist en behoorde te weten dat voor deze werken een voorafgaande (stedenbouwkundige) vergunning nodig was. Dit wordt nog versterkt door het feit dat de beklaagden werkzaam zijn in de vastgoedsector.

7. Tot 30 juli 2018 luidde artikel 5, tweede lid, Strafwetboek als volgt: *“Wanneer de rechtspersoon verantwoordelijk gesteld wordt uitsluitend wegens het optreden van een geïdentificeerde natuurlijke persoon, kan enkel degene die de zwaarste fout heeft begaan worden veroordeeld. Indien de geïdentificeerde natuurlijke persoon de fout wetens en willens heeft gepleegd kan hij samen met de verantwoordelijke rechtspersoon worden veroordeeld.”*

Artikel 2 van de wet van 11 juli 2018 tot wijziging van het Strafwetboek en de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering wat de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen betreft, die in werking trad op 30 juli 2018, vervangt artikel 5 Strafwetboek door de volgende bepaling:

“Een rechtspersoon is strafrechtelijk verantwoordelijk voor de misdrijven die hetzij een intrinsiek verband hebben met de verwezenlijking van zijn doel of de waarneming van zijn belangen, of die, zoals blijkt uit de concrete omstandigheden, voor zijn rekening zijn gepleegd.

Met rechtspersonen worden gelijkgesteld:

1° tijdelijke handelsvennootschappen en stille handelsvennootschappen;

2° vennootschappen bedoeld in artikel 2, § 4, tweede lid, van het Wetboek van Vennootschappen, alsook handelsvennootschappen in oprichting;

3° burgerlijke vennootschappen die niet de vorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen.

De strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de rechtspersonen sluit die van de natuurlijke personen, die daders zijn van dezelfde feiten of eraan hebben deelgenomen, niet uit."

Gezien de strafuitsluitingsgrond die vervat was in het vroegere tweede lid van artikel 5 Strafwetboek op grond van de nieuwe wet niet langer van toepassing is op de datum van dit arrest, doch wel nog gold op het ogenblik van de feiten van de telastlegging die zich voor 30 juli 2018 situeerden, past het hof, voor zover van toepassing, artikel 5, tweede lid (oud) Strafwetboek toe.

Overeenkomstig artikel 5, tweede lid (oud) Strafwetboek is een rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk voor misdrijven die hetzij een intrinsiek verband hebben met de verwezenlijking van zijn doel of de waarneming van zijn belangen, of die, naar blijkt uit de concrete omstandigheden, voor haar rekening zijn gepleegd. Wanneer de rechtspersoon verantwoordelijk gesteld wordt uitsluitend wegens het optreden van een geïdentificeerde natuurlijke persoon, kan enkel degene die de zwaarste fout heeft begaan worden veroordeeld. Cumulatie in de vervolging en veroordeling van de rechtspersoon en de natuurlijke persoon is evenwel mogelijk indien de geïdentificeerde natuurlijke persoon de fout wetens en willens heeft gepleegd.

Gezien de bewezen feiten met opzet, dit is wetens en willens werden gepleegd, is er geen grond voor toepassing van de decumul van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid tussen de rechtspersoon en de natuurlijke persoon door wiens optreden de rechtspersoon handelde.

8. De respectief voor elke beklagde bewezen feiten zijn de uiting van een zelfde misdadig opzet, zodat het hof voor ze samen overeenkomstig artikel 65, eerste lid, Strafwetboek, voor elke beklagde een straf toepast.

Zoals hiervoor vermeld is de verzwarende omstandigheid voor elke beklagde toepasselijk, zodat de voor de beklagden toe te passen straf wat betreft de natuurlijke persoon een gevangenisstraf van vijftien dagen tot vijf jaar en/of een geldboete van 2.000 euro tot 500.000 euro is en wat betreft de rechtspersoon een geldboete van 2.000 euro tot 500.000 euro.

De beklagden hebben zonder zich te storen aan de vergunningsplicht in natuurgebied een grote en omgevingsverstorende constructie opgericht. Zij hadden hierbij geen oog voor de belangen van de omgeving. De straf moet de beklagden duidelijk maken dat de naleving

van de stedenbouwkundige regels ernstig te nemen is in het belang van een goede ruimtelijke ordening.

Gezien de professionele inslag van de gepleegde misdrijven is een geldboete passend en noodzakelijk als maatschappelijke vergelding. Uit niets volgt dat een geldboete de beklaagden sociaal zou declasseren of hun sociale reclassering op onevenredige wijze in het gedrang zou brengen, zodat het hof geen reden ziet om in te gaan op de, ondergeschikte, vraag tot het gelasten van de opschorting van de uitspraak van de veroordeling. Bovendien zou deze gunst de beklaagden, die als professionelen handelingen met betrekking tot onroerende goederen stellen, onvoldoende aanzetten tot naleving van de regels ter vrijwaring van de omgeving.

Ook een uitstel van de tenuitvoerlegging van de opgelegde geldboete is niet passend, gezien dit de beklaagden onvoldoende zou wijzen op de ernst van de gepleegde feiten.

De met eenheid van misdadig opzet gepleegde feiten situeren zich na 31 december 2011 en voor 1 januari 2017, zodat het hof de geldboete verhoogt met 50 deciemmen.

De hierna bepaalde vervangende gevangenisstraf zet de beklaagde in passende mate aan tot betaling van de geldboete.

9. De beklaagden zijn hoofdelijk gehouden tot de kosten, gevallen in de beide aanleggen aan de zijde van het openbaar ministerie zoals hierna bepaald.

Het hof veroordeelt beklaagden als veroordeelden tot een correctionele hoofdstraf elk tot het betalen van de bijdrage van 25 euro tot financiering van het bijzonder Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders (art. 29 van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen). Deze bijdrage, die een eigen aard heeft en geen straf inhoudt, wordt vermeerderd met 70 deciemmen tot telkens 200 euro, en dit ongeacht de datum van de bewezen verklaarde feiten.

Sinds 3 september 2020 luidt artikel 91 van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken "*In criminele en correctionele zaken die kosten van brief- en pakketport hebben veroorzaakt, wordt door de rechter aan de Staat als correspondentiekosten een som toegeschat, die niet meer mag bedragen dan 10 procent van de gezamenlijke kosten. Voor elke criminele, correctionele en politiezaak wordt door de rechter bovendien aan iedere veroordeelde een vergoeding van 50 euro opgelegd*" en dit ingevolge artikel 1 van het koninklijk besluit van 28 augustus 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken (B.S. 3 september 2020). Het hof verhoogt de vermelde kosten met 10% in elke aanleg en veroordeelt de beklaagden elk tot betaling van de vermelde vergoeding van 50 euro.

Met toepassing van artikel 4, § 3 en artikel 5, § 1 van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, in werking getreden op 1 mei 2017 ingevolge artikel 6 van het koninklijk besluit van 26 april 2017 tot uitvoering van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, veroordeelt het hof de beklagden ook tot het betalen van een bijdrage van elk 20 euro aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.

10.1 De gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur heeft bij brief van 8 december 2017 bij het parket een herstelvordering ingeleid. Bij de herstelvordering is het positief advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid (thans: Hoge Raad voor de Handhavingsuitvoering) gevoegd zodat voldaan is aan artikel 6.3.1, § 6, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

De herstelvordering strekt tot het herstel in de oorspronkelijke staat door het verwijderen van alle wederrechtelijke constructies van het terrein en het herstel van het terrein in zijn oorspronkelijke staat van natuurgebied.

Het opleggen van een dwangsom wordt gevorderd.

Met deze herstelvordering geeft de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur te kennen het herstel te vorderen en is de herstelvordering aanhangig, anders dan de beklagden aanvoeren. Daartoe is niet vereist dat hij voor het hof optreedt als partij of als eiser in herstel, hoewel hij daartoe steeds de mogelijkheid heeft. Overeenkomstig artikel 6.3.1, § 3, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening wordt de herstelvordering van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur, de gemeentelijke stedenbouwkundige inspecteur of de burgemeester, met naleving van artikel 6.3.10 en respectievelijk in naam van het Vlaamse Gewest of van de gemeente, met een gewone brief ingeleid bij het openbaar ministerie. Overeenkomstig artikel 6.3.1, § 1, eerste lid, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening kan het hof de herstelvordering overigens niet enkel op vordering van een hersteleisende overheid maar ook ambtshalve bevelen.

Het openbaar ministerie heeft op de rechtszitting van 27 november 2020 overigens de door de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur ingestelde herstelvordering ondersteund.

10.2 Artikel 6.1.41 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening werd opgeheven sinds 1 maart 2018. Vanaf die datum bepaalt artikel 6.3.1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening:

*“Naast de straf beveelt de rechtbank, ambtshalve of op vordering van een bevoegde overheid, een meerwaarde te betalen en/of bouw- of aanpassingswerken uit te voeren en/of de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen of het strijdige gebruik te staken. Dat gebeurt, met inachtneming van de volgende rangorde:
1° als het gevolg van het misdrijf kennelijk verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening, het betalen van een meerwaarde;*

2° als dit kennelijk volstaat om de plaatselijke ordening te herstellen, de uitvoering van bouw- of aanpassingswerken;

3° in de andere gevallen, de uitvoering van het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand of de staking van het strijdige gebruik.

Voor de diverse onderdelen van eenzelfde misdrijf kunnen verschillende herstelmaatregelen gecombineerd worden, bevolen volgens de rangorde, vermeld in het eerste lid. Het bevelen herstel dekt steeds de volledige illegaliteit ter plaatse, ook al werd die mee veroorzaakt door stedenbouwkundige misdrijven of inbreuken die niet bij de rechter aanhangig zijn.”

Deze bepaling moet worden gelezen in de context van artikel 159 Grondwet, krachtens hetwelk de rechter geen gevolg mag geven aan bestuurshandelingen die niet met de wetten overeenstemmen. De rechter dient de herstellvordering op haar externe en interne wettigheid te toetsen en te onderzoeken of ze strookt met de wet, dan wel of ze op machtsoverschrijding of machtsafwending berust. Meer bepaald dient het hof na te gaan of de beslissing van het bestuur om het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand te vorderen uitsluitend met het oog op de goede ruimtelijke ordening is genomen. Het hof beoordeelt niet de opportuniteit van de gevorderde maatregel.

Het bevelen van een herstelmaatregel vereist dat de plaatselijke ordening door het misdrijf is geschaad en de maatregel er toe strekt deze plaatselijke ordening te herstellen. Het is dus niet zo dat bij een niet-regulariseerbare overtreding van de bestemmingsvoorschriften het herstel in de oorspronkelijke toestand steeds moet worden bevolen, ongeacht de impact van de constructie op de plaatselijke ordening.

Overeenkomstig artikel 1 Eerste Aanvullend Protocol Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), moet de rechter nagaan of de vordering van de stedenbouwkundig inspecteur om een bepaalde herstelmaatregel te vorderen, uitsluitend met het oog op de goede ruimtelijke ordening is genomen. Hij moet de vordering die gebaseerd is op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van een goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is, zonder gevolg laten.

De rangorde van de te bevelen herstelmaatregelen in artikel 6.3.1, § 1, eerste lid, 1°, 2° en 3°, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening toont aan dat de omvang van de schade aan de plaatselijke ruimtelijke ordening, nog meer dan de overtreding zelf, bepalend is voor de keuze van de herstelmaatregel.

In beide gevallen blijft de evenredigheids- en redelijkheidstoets onverminderd van toepassing: het gevorderde herstel moet evenredig zijn aan de *in concreto* vastgestelde aantasting van de ruimtelijke ordening en de maatregel moet redelijk blijven in vergelijking tot de last die dit voor de betrokkenen meebrengt. De concrete vaststelling dat de gevolgen van het misdrijf kennelijk niet verenigbaar zijn met een goede ruimtelijke ordening volstaat om het eventueel te bevelen herstel naar recht te verantwoorden.

10.3 Er is voor de vermelde wederrechtelijke toestand geen proces-verbaal van vaststelling van herstel overeenkomstig artikel 6.3.6, § 1, tweede lid, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, zodat geen herstel kan worden vastgesteld. De beklaagden hebben trouwens uitdrukkelijk aangegeven de afloop van dit geding af te wachten.

De herstelmaatregelen zijn voldoende gemotiveerd in functie van een goede ruimtelijke ordening. Er wordt in de herstellvordering onder meer gewezen op het feit dat de inbreuk gelegen is in natuurgebied (gewestplan KB 7 november 1978). De verstoring van het rustgevende en natuurlijke karakter van de omgeving wordt aangegeven. Gezien de ligging in natuurgebied, wat ruimtelijk kwetsbaar gebied is, kan er geen regularisatievergunning worden afgeleverd.

De herstellvordering is niet gebaseerd op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van een goede ruimtelijke ordening die onredelijk is en leidt er niet toe dat een herstel zou worden opgelegd dat onevenredige lasten voor de beklaagden tot gevolg zou hebben.

Het betalen van een meerwaarde herstelt de gevolgen van de misdrijven niet op een wijze die kennelijk verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening.

Het herstel in de oorspronkelijke staat is de enige herstellwijze die strookt met een goede ruimtelijke ordening (cf. ook het Handhavingsplan, waarnaar de beklaagden verwijzen) en moet aldus nog bevolen worden.

Dat er vroeger op die plaats al een houten constructie gestaan heeft, doet aan deze vaststelling geen afbreuk. Evenmin is van belang dat tegen deze constructie nooit eerder (overheids)actie zou zijn ondernomen. Ook het feit dat de constructie zich slechts op de grens van het natuurgebied zou bevinden, neemt de ernstige verstoring van de goede ruimtelijke ordening niet weg. De foto's illustreren trouwens zeer goed de schade aan de ruimtelijke ordening: de constructie is omvangrijk en zelfs grotesk en past helemaal niet in het natuurlijke kader, mede ook door de functie die aan de constructie wordt gegeven en die gericht is op recreatie. Het groteske en storende karakter, wordt nog versterkt door het verhoogde scherm dat rond de constructie is opgericht. Dat in de buurt nog gelijkaardige constructies zouden staan, vermindert geenszins de verstoring van de goede ruimtelijke ordening, noch dat een woonpark en recreatiegebied in de buurt zou liggen.

Ten onrechte roepen de beklaagden een ongelijke behandeling in en voelen zij zich gevisieerd. Of naburige constructies al of niet vergund zijn kan in het kader van deze zaak niet worden achterhaald en heeft ook geen belang om de impact van deze constructie op de ruimtelijke ordening te beoordelen en deze impact is zeer groot.

Ook het feit dat het een louter privaat domein is dat niet door externe bezoekers kan worden betreden of dat er geen klacht was, heeft geen belang voor de beoordeling.

10.4 Gelet op het talmen van de beklaagden in het verleden om tot het volledig herstel over te gaan, wordt terecht de verbeurte van een dwangsom gevorderd bij niet naleving van het bevel tot herstel. De hierna uitgesproken modaliteiten vormen een gepaste en noodzakelijke aansporing van de veroordeelden om nu effectief zelf tot herstel over te gaan of over te laten gaan. Een vrijwillige uitvoering van de opgelegde herstelmaatregelen verdient vanuit het oogpunt van het algemeen belang de voorkeur, gezien een ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregelen kosten voor de gemeenschap veroorzaakt, waarbij er geen enkele zekerheid bestaat over de recuperatie van deze kosten.

De beklaagden krijgen een hersteltermijn vooraleer de dwangsom verbeurt, terwijl de hersteltermijn pas loopt vanaf het in kracht van gewijsde gaan van dit arrest.

De lange tijd sedert dewelke de beklaagden reeds vrijwillig konden overgaan tot het volledig herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand en de gezien de aard en omvang van de werken voldoende ruime termijn welke hen hiertoe nog wordt verleend, brengen mee dat er geen reden is om bij toepassing van artikel 1385*bis*, laatste alinea, Gerechtelijk Wetboek nog een zekere termijn te bepalen waarna zij pas de dwangsom zullen kunnen verbeuren.

Het bedrag van de dwangsom per dag dat na het in kracht van gewijsde gaan van het arrest en na het verlopen van de hersteltermijn geen gevolg wordt gegeven aan het opgelegde herstel, moet voldoende hoog zijn om hen aan te zetten tot vrijwillig herstel.

Er is geen grond om een maximum voor de te verbeuren dwangsom te bepalen, gezien dit *in casu* de effectiviteit van de dwang die moet uitgaan van een dwangsom zou beperken, wat nodeloze uitvoeringskosten voor de gemeenschap zou veroorzaken.

10.5 Het hof machtigt overeenkomstig artikel 6.3.4, § 1, eerste lid, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur en de burgemeester van gemeente tot ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel.

Dictum

Toegepaste wetsartikelen:

Het hof maakt toepassing van de hiervoor aangehaalde artikelen en van de artikelen:

- 211 en 211*bis*, Wetboek van Strafvordering,
- 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,
- 4.2.1, 1°, c), 6.1.1, 1°, eerste en laatste lid (oud) en 6.2.1, 1° en 6.2.1, laatste lid, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening,
- 50, 65, eerste lid, 66, 100 Strafwetboek;

- 4, tweede lid, Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering.

Beslissing van het hof:

Het hof,
rechtsprekend op tegenspraak,

verklaart de beroepen ontvankelijk en er ten gronde over beslissend met eenparige stemmen:

wijzigt het beroepen vonnis **als volgt:**

op strafgebied:

veroordeelt de beklaagde _____ voor de bewezen enige telastlegging tot een geldboete van 3.000 euro, verhoogd met 50 deciem tot 18.000 euro of een vervangende gevangenisstraf van drie maanden;

veroordeelt de beklaagde _____ voor de bewezen enige telastlegging tot een geldboete van 3.000 euro, verhoogd met 50 deciem tot 18.000 euro;

veroordeelt de beklaagden _____ en _____ elk tot betaling van een bedrag van 25 euro, vermeerderd met 70 deciem en zo gebracht op telkens 200 euro te betalen als bijdrage tot de financiering van het fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders;

veroordeelt de beklaagden _____ en _____ elk tot betaling van een bedrag van 50 euro als vergoeding voor de kostprijs van het verloop van de strafprocedure;

veroordeelt de beklaagden _____ en _____ elk tot betaling van een bijdrage van 20 euro aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand;

veroordeelt de beklaagden _____ en _____ hoofdelijk tot betaling van de kosten van de strafvordering, voor het openbaar ministerie begroot op 310,00 euro in eerste aanleg en 258,36 euro in beroep;

laat de kosten van tweede dagvaarding, aan de zijde van het openbaar ministerie, begroot op 53,34 te last van de Staat;

houdt de burgerlijke belangen aan;

┌ PAGE 01-00001921674-0019-0021-01-01-4 ─┐

herstelvordering:

beveelt op vordering van de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur lastens de beklagde
en het herstel in de
oorspronkelijke toestand als natuurgebied van het perceel gelegen te
kadastraal gekend als hetgeen impliceert:

- het verwijderen van alle wederrechtelijke constructies van het terrein, met inbegrip van het houten gebouw en het rond dit gebouw opgerichte scherm op palen en de palen;
- het verwijderen van de grondplaat;
- de legale verwijdering van de door het herstel meegebrachte afvalstoffen;

en dit binnen een termijn van twaalf maanden vanaf de dag dat dit arrest in kracht van gewijsde is, onder verbeurte van een dwangsom van 125 euro per dag vertraging in nakoming van dit bevel lastens elke beklagde;

machtigt overeenkomstig artikel 6.3.4, § 1, eerste lid, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur en de burgemeester van gemeente tot ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel.

Kosten eerste aanleg (hoofdelijk): **€ 310,00**

Kosten beroep:

Afschrift vonnis:	€ 39,00
Afschriften akten HB:	€ 12,00
Opstelrecht HB bekl.:	€ 105,00
Dagv. 1e bekl.:	€ 25,91
Dagv. 2e bekl.:	€ 26,48
Dagv. lah 2e bekl.:	€ 26,48

€ 234,87

+ 10 %: € 23,49

Totaal: € 258,36

Kosten beroep t.l.v. Staat:

2e dagv. 1e bekl.:	€ 26,67
2e dagv. lah 2e bekl.:	€ 26,67

€ 53,34

Dit arrest is gewezen te Gent door het hof van beroep, tiende correctionele kamer, samengesteld uit raadsheer _____ als waarnemend kamervoorzitter, raadsheer _____ en _____ en in openbare rechtszitting van **15 januari 2021** uitgesproken door wnd. kamervoorzitter _____ in aanwezigheid van advocaat-generaal, met bijstand van griffier _____ .

